

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 120

Gümrük giriş tarife cetvelinin 28.02 pozisyonunun sonundaki ihtar hükmünün değiştirilmesine dair olan Bakanlar Kurulu kararnamele- rinin onaylanması hakkında kanun tasarısı ve Gümrük ve Tekel, Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/225)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Sayı : 71-1769/1927

15.6.1962

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gümrük ve Tekel Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 29.5.1962 tarihinde kararlaştırılan «Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 28.08 pozisyonunun sonundaki ihtar hükmünün değiştirilmesine dair olan «Bakanlar Kurulu kararnamele-
lerinin onaylanması hakkında kanun tasarısı» gerekçesi ve ilişkileri ile birlikte bağlı olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Başbakan
İsmet İnönü

GEREKÇE

1. 30.11.1961 tarih ve 146 sayılı Kanuna ekli Gümrük Giriş Tarife Cetvelimizin 28.08 pozisyonunda yer alan sülfürik asit % 15 nisbetinde Gümrük Vergisine tabi tutulmuş ve bu pozisyonun sonundaki ihtar hükmü ile de suni gübre fabrikalarının ihtiyacı için Sanayi Bakanlığının müsaadesiyle hariçten getirilecek sülfürik asitin kıymetinden % 1 nisbetinde vergi alınacağı hükmüne bağlanmış, 197 sayılı ve 2.1.1961 tarihli Kanuna bağlı cetvelde de sülfürik asitin vergi haddi % 30 a çıkarılmış aynı pozisyonun sonundaki ihtar hükmü 5.2.1962 tarih ve 6/175 sayılı Kanunla değiştirilerek muafiyet haddine indirilmiştir.

2. Ziraî üretimi artırmak ve maliyetlerini ucuzlatmak suretiyle dünya pazarlarında emsali mallarla rekabetini temin ve ihracatını geliştirmek maksadiyle, Devlet Plânlama Dairesince hazırlanan kısa raporda, ithal malı suni gübre Gümrük Resmi ve İstihsal Vergisinden muaf olduğu halde dahilde imal olunan gübrenin istihsalinde kullanılan ana hammaddelerden sülfürik asitin ithalde her türlü vergiye, dahilî istihsalde ise İstihsal Vergisine tabi bulunması dolayısıyla bu iki nevi suni gübre arasında iç piyasada yerli gübre aleyhine bir durumun hâsıl olduğu ve yerli gübrenin ithal olunan yabancı gübreyle rekabetine imkân kalmadığı cihetle sülfürik asitin mür'i Gümrük Vergisinin 2.1.1961 tarihli ve 197 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi hükmüne istinaden muafiyet haddine indirilmesinin derpiş olunması üzerine, Gümrük ve Tekel Bakanlığında Maliye, Tarım, Ticaret ve Sanayi Bakanlıkları ile Devlet Plânlama Teşkilâtı ve Türkiye Odalar Birliğinin temsilcilerinden mürekkep bir komisyon bu teklifi incelemiştir.

Yapılan tetkikat sonunda, komisyon, dahilde imal edilen suni gübrelerin ithal malı gübrelerle rekabetine mâni teşkil edecek nisbette pahalı olduğu müşahade ederek ve memleket ziraatinin ihtiyacını da nazara alarak, bu hali önleyici tedbir olmak üzere :

a) İthal malı sülfürik asitin Gümrük Vergisinden muaf tutulması suretiyle bunun hem it-

halde alınan diğer vergilerden hem de dâhilde istihsal edilen sülfürik asitin tesliminin Dahilî İstihlak Vergisinden muafiyetinin temini,

b) Buna mukabil, vergileri 8 . 2 . 1961 tarihli ve 5/820 sayılı Kararname ile muafiyet haddine indirilmiş olan azotlu gübrelerin vergisinin eski hadde çıkarılması,

c) Bahis konusu maddenin maksat dışında istimali önlenmek üzere gerekli tedbirlerin ittihazı, bu meyanda ithalatın suni gübre fabrikaları tarafından yapılması ve Sanayi Bakanlığının müsaadesine tabi tutulması,

d) Yerli mamul suni gübrenin yurt içerisinde tamamen istihlakini sağlayıcı bazı lüzumlu tedbirlerin alınması,

Gibi esaslar tesbit edilmiştir.

İlgili bakanlıklarca uygun görülen bu teklif ve esaslar dairesinde Gümrük ve Tekel Bakanlığınca hazırlanan karar tasarısının yürürlüğe konulması 5 . 2 . 1962 tarihinde 6/175 sayılı Bakanlar Kurulunca kabul edilmiştir.

Ancak, bu kararnamenin 2 nci maddesiyle, her ne kadar tarifenin 31.02 pozisyonuna dâhil bulunan azotlu gübrelerin 5/820 sayılı 8 . 2 . 1961 tarihli Kararname ile muafiyet haddine indirilen vergi hadleri rekabeti sağlamak maksadıyla tekrar eski kanuni vergi haddine iblâğ edilmiş ise de; zirai mahsullerimizin maliyetlerini ucuzlatmak ve dünya pazarlarında emsal mallarla rekabetini temin ve teshil etmek üzere hariçten gelen azotlu gübrelerin muafiyet yurda ithali zaruri görülmüş ve bu sebeple bahis konusu gübreleri vergiye tabi kılan 6/175 sayılı Kararnamenin 2 nci maddesi 6/257 sayılı 3 . 3 . 1962 tarihli Kararname ile yürürlükten kaldırılmak suretiyle muafiyet sağlanmıştır.

Kararnamelere mesnet teşkil eden 197 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin 2 nci fıkrası hükmüne tevfikân hazırlanan bu kanun tasarısı Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur.

Gümrük ve Tekel Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Gümrük ve Tekel Komisyonu
Esas No. 1/225
Karar No. 17

5 . 7 . 1962

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığınız tarafından Komisyonumuza havale buyurulan, «Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 28.08 pozisyonunun sonundaki ihtar hükmünün değiştirilmesine dair olan Bakanlar Kurulu kararnamelelerinin onaylanması hakkında kanun tasarısı» ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzun 5.7.1962 tarihli toplantısında incelendi ve görüşüldü :

Tasarının gerekçesinde serd edilen fikirler Komisyonumuzca da uygun görülerek, metnin müzakeresine geçilmiş ve neticede aynen kabul edilmesine Komisyonumuzca karar verilmiştir.

Maliye Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan			Bu tasarı için Sözcü
Gaziantep	İstanbul	Manisa	Manisa
O. O. Bilen	İ. Apak	H. Okçu	N. Yenışehirlioğlu
Muğla	Sinop	Tokat	Zonguldak
C. Oskay	H. Tara	M. Kazova	S. Konak

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No. 1/225
Karar No. 67

10 . 9 . 1962

Yüksek Başkanlığa

Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 28.08 pozisyonunun ihtar hükmünün değiştirilmesine dair olan Bakanlar Kurulu Kararnamelerinin onaylanması hakkında kanun tasarısı ile Gümrük ve Tekel Komisyonunun mazbatası ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere olundu.

Tasarının gerekçesinde serd edilen hususlar ve Hükümet temsilcilerinin verdikleri izahat Komisyonumuzca da yerinde görülerek aynen kabul edilmiş ve havalesi gereğince Bütçe Komisyonu-na tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulmasına karar verildi.

Maliye Komisyonu Başkanı Başkanvekili

Kocaeli
C. Babaç

Muş
S. Mutlu

Adana
Y. Aktimur

Manisa
Y. Yakut

Kütahya
A. Erbek

Zonguldak
S. T. Müftüoğlu

Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Plân Komisyonu
Esas No. : 1/225
Karar No. : 47

27 . 3 . 1963

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuza havale edilmiş olan «Gümrük giriş tarife cetvelinin 28.08 pozisyonunun sonundaki ihtar hükmünün değiştirilmesine dair olan Bakanlar Kurulu kararnamelerinin onaylanması hakkındaki kanun tasarısı» Hükümet temsilcileri de bulunduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

5 . 2 . 1962 tarihinde 6/175 sayı ile Bakanlar Kurulunca kabul edilen kararname ile; memleketimizin zaruri ihtiyacı olan gübrelerden yerli olanların ithal malı olanlara göre pahalı olduğu göz önünde tutularak, ithal malı sülfürik asitin Gümrük Vergisinden ve Dahilî İstihsal Vergisinden muaf tutulması, ithalâtın suni gübre fabrikaları tarafından Sanayi Bakanlığının müsaadesi ile yapılması ve yerli mamul suni gübrelerin yurt içinde tamamen istihlâkine sağlayıcı tedbirler alınmış, azotlu gübrelerin muafiyet haddine indirilen vergi hadleri rekabeti sağlamak maksadı ile tekrar eski kanuni vergi haddine iblâğ edilmişti.

Fakat dünya pazarlarındaki emsal mallarla rekabeti temin etmek ve böylece zirai mahsullerimizin maliyetini düşürmek için azotlu gübrelerin muafiyet yurda ithalinin zaruri olduğu görülmüştür.

Bu muafiyet 6/247 sayılı 3 . 3 . 1962 tarihli Kararname ile sağlanmıştır.

Memleketimizin hayati ihtiyaçlardan birine mâruf bu kararnamenin onanmasını derpiş eden

mezkûr kanun tasarısı komisyonumuzca da uygun görülmüş aynen kabul edilerek Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Hatay Ş. İnal	Başkan V. Balıkesir F. İslimyeli	Sözcü Ordu A. H. Onat	Aydın O. Apaydın
Aydın İ. Sezgin	Denizli A. Şoğlu	Trabzon A. Şener	Gümüşane S. Savacı
Kastamonu S. Keskin İmzada bulunamadı.	Kırşehir A. Bilgin	Konya H. C. Yılmaz	Maraş Söz hakkım mahfuz. E. Kaplan
	Mardin Ş. Aysan İmzada bulunamadı.	Siirt A. Yaşa	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 28.08 pozisyonunun sonundaki ihtar hükmünün değiştirilmesine dair olan Bakanlar Kurulu Kararnamelerinin onaylanması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 30 . 11 . 1960 tarihli ve 146 sayılı Kanuna ekli Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin, 2 . 1 . 1961 tarihli ve 197 sayılı Kanunla değişik 28.08 pozisyonunun ihtar hükmünün değiştirilmesine dair ilişik 5 . 2 . 1962 tarihli ve 6/175 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile, bu kararnameye ekli kararın 2 nci maddesinin kaldırılmasına dair olan ilişik 3.3.1962 tarihli ve 6/257 sayılı Kararname onaylanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

29 . 5 . 1962

Başbakan İ. İnönü Devlet Bakanı T. Feyzioğlu	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı A. Eyidoğan Devlet Bakanı H. O. Bekata
---	--

Devlet Bakanı N. Ökten Adalet Bakanı S. Kurutluoğlu İçişleri Bakanı A. Topaloğlu Maliye Bakanı Ş. İnan Bayındırlık Bakanı E. Paksüt	Devlet Bakanı N. Su Millî Savunma Bakanı İ. Sancar Dışişleri Bakanı F. C. Erkin Millî Eğitim Bakanı H. İncesulu Ticaret Bakanı İ. Gürsan
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Tarım Bakanı C. Oral Çalışma Bakanı B. Ecevit Ba. - Ya. ve Turizm Bakanı K. Evliyaoğlu	Gümrük ve Tekel Ba- kanı ve Sa. ve So. Y. B. V. Ş. Buladoğlu Ulaştırma Bakanı C. Akyar Sanayi Bakanı F. Çelikkbaş İmar ve İskân Bakanı M. Güven

Karar sayısı : 6/175

Maliye, Ticaret, Gümrük ve Tekel, Tarım ve Sanayi Bakanlıklarınca müştereken hazırlanan 5383 sayılı Gümrük Kanununa ekli Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 28.08 pozisyonunda değişiklik yapılması ve buna müteferri hususlar hakkındaki ilişik kararın yürürlüğe konulması; Gümrük ve Tekel Bakanlığının 17.1.1961 tarihli ve 13927 sayılı yazısı üzerine, 197 sayılı Kanunun 3 ncü maddesine dayanılarak, Bakanlar Kurulunca 5.2.1962 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Cumhurbaşkanı

C. Gürsel

Devlet Bakanı

A. Doğan

Başbakan
İ. İnönü

Devlet Bakanı ve
Başb. Yardımcısı
A. Eyidoğan

Devlet Bakanı
T. Feyzioğlu

Devlet Bakanı
N. Ökten

Devlet Bakanı
N. Su

Adalet Bakanı
S. Kurutluoğlu

Millî Sa. Bakanı
İ. Sancar

İçişleri Bakanı
A. Topaloğlu

Dışişleri Bakanı
S. Sarper

Maliye Bakanı
Ş. İnan

Millî Eğit. Bakanı
H. İncesulu

Bayındırlık Bakanı
E. Paksüt

Ticaret Bakanı
İ. Gürsan

Sa. ve So. Y. Bakanı
S. Seren

Güm. ve Te. Bakanı
Ş. Buladoğlu

Tarım Bakanı
C. Oral

Ulaştırma Bakanı
C. Akyar

Çalışma Bakanı
B. Ecevit

Sanayi Bakanı
F. Çelikbaş

Bas. - Ya. ve Turz. Bakanı İmar ve İskân Bakanı
K. Evliyaoğlu M. Güven

KARAR

1. A) Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 28.08 pozisyonunun sonundaki ihtar hükmü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«İhtar : Hükümetçe belirtilecek şartlara uymayı Sanayi Bakanlığına karşı yazılı olarak taahhüdedecek yerli suni gübre fabrikalarının ihtiyaçları için doğrudan doğruya kendileri tarafından adı geçen Bakanlığın müsaadesi ile hariçten getirilecek sülfirik asit vergiye tabi tutulmaz.»

B) Yukarıki bentle değiştirilen ihtar hükmündeki inik vergi haddinden faydalanabilmeleri için suni gübre fabrikalarının,

a) Tarım ve Sanayi Bakanlıklarının müştereken tesbit ederek kendilerine bildireceği normlara uygun terkip ve vasıfta gübre imal etmeleri,

b) Bu gübreleri, adı geçen Bakanlıkların müştereken normal sayacakları bir fiyat ile satmaları,

c) Yıllık imalât miktarlarını her iki bakanlığın müştereken tâyin edeceği seviyenin altına düşürmemeleri ve ihtiyaçları zamanında karşılayacak bir istimal temposuna uymaları,

şarttır.

d) Sanayi Bakanlığınca, ihtarda belirtilen müsaadenin verilmiş olması, bu şartların yerine getirilmiş olduğuna delil sayılır ve asit sülfirik ithalâtı sırasında ithal vergileri veya dâhilde imal olunan benzerinin, imalâtı yapan müesseseler tarafından, yukardaki şartları haiz yerli suni gübre fabrikalarına teslimi sırasında 6802 sayılı Gelir Vergileri Kanununun 4 ncü maddesinin «j» fıkrası hükmü gereğince istihsal vergisi muafıhğı uygulanmasında sözü edilen şartların yerine getirilmiş olduğunun, gümrük idareleri ve vergi dairelerince, ayrıca tevsiki istenmez.

C) Suni gübre fabrikalarının bu vecibelerine karşılık, Tarım ve Sanayi Bakanlıkları, fabrikaların (B) bendindeki taahhütlerini yerine getirmelerini kolaylaştırmak üzere :

a) Suni gübre ithalatını, yerli suni gübre ile karşılanamayacağına müştereken karar verecekleri miktar ile mahdut tutacak ve her ithal ihtiyacını birlikte tesbit ederek ithal müsaadelerini birbiri ile istişare etmek suretiyle vereceklerdir.

b) Her iki Bakanlık müştereken yapacakları teşebbüslerle, Zirai Donatım Kurumu, şeker şirkelerini, tarım kooperatiflerini, yıllık suni gübre imalatına ait siparişlerini büyük kalemler halinde yerli suni gübre fabrikalarına yapmaya davet edeceklerdir.

c) Her iki Bakanlık yerli asit sülfürün Etibank tesislerinden suni gübre fabrikalarına, yerli suni gübreyi zürraın bol miktarda kullanmasını mümkün kılacak en müsait fiyat ile verilmesini sağlayacaklardır.

D) Önceden kestirilemeyen fevkalâde hallerin zuhuru müstesna (B) bendindeki taahhütlerin bir veya birkaçının yerine getirilmemesi takdirinde suni gübre ihtiyacının ithalat yolu ile temini veya Gümrük Vergisinin kanuni haddine kadar çıkarılması suretiyle, bu kararla ihdas olunan himaye rejimine son verilecektir.

2. 8.2.1961 tarihli ve 5/820 sayılı kararname, Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 31.02 pozisyonuna dâhil bulunan azotlu gübreler hakkında uygulanmaz.

3. Bu karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Karar sayısı : 6/257

Maliye, Ticaret, Gümrük ve Tekel, Tarım ve Sanayi Bakanlıklarınca müştereken hazırlanıp 5.2.1962 tarihli ve 6/175 sayılı Kararname ile yürürlüğe konulmuş bulunan kararın 2 nci maddesinin kaldırılmasına ve azotlu gübrelerin ithaliyle memleket dâhilinde satışlarına mütaallik ilişik kararın yürürlüğe konulması; Tarım Bakanlığının 26.2.1962 tarihli ve 24-09-002/97 sayılı yazısı üzerine, 5383 sayılı Kanunun 12 nci ve 2.1.1961 tarihli ve 197 sayılı Kanunun 3 ncü maddelerine göre, Bakanlar Kurulunca 3.3.1962 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Cumhurbaşkanı
C. Gürsel

Başbakan
İ. İnönü

Devlet Bakanı ve
Başb. Yardımcısı
A. Eyidoğan

Devlet Bakanı
T. Feyzioğlu

Devlet Bakanı
A. Doğan

Devlet Bakanı
N. Ökten

Devlet Bakanı
N. Su

Adalet Bakanı
S. Kurutluoğlu

Millî Sa. Bakanı
İ. Sancar

İçişleri Bakanı
A. Topaloğlu

Dışişleri Bakanı
S. Sarper

Maliye Bakanı
Ş. İnan

Millî Eğit. Bakanı
H. İncesulu

Bayındırlık Bakanı
E. Paksüt

Ticaret Bakanı
İ. Gürsan

Sa. ve So. Y. Bakanı
S. Seren

Güm. ve Te. Bakanı
Ş. Buladoğlu

Tarım Bakanı
C. Oral

Ulaştırma Bakanı
C. Akyar

Çalışma Bakanı
B. Ecevit

Sanayi Bakanı
F. Çelikbaş

Bas. - Ya. ve Turz. Bakanı İmar ve İskân Bakanı
K. Evliyaoğlu M. Güven

KARAR

MADDE 1. — 5 . 2 . 1962 tarihli ve 6/175 sayılı Kararnameye ilişik kararın 2 nci maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 2. — A) Azotlu gübrelerin ithali Tarım Bakanlığının müsaadesine tabidir. İthalâtçıların azotlu gübre ithal müsaadesini alabilmeleri, Tarım Bakanlığınca memleket ihtiyacı ve yerli istihsal miktarları arasındaki nisbet göz önünde tutularak tesbit edilecek miktarda yerli gübreyi fabrikasından satınalacaklarını, Tarım ve Sanayi Bakanlıklarınca tesbit edilecek usul ve esaslar dairesinde taahhüdetmelerine bağlıdır.

B) Dâhilde istihsal edilen kireçli amonyum nitrat gübresinin fabrikada vagon teslimi tonunun satış fiyatı 400 ve amonyum sülfat gübresinin de tonu 450 Türk lirasıdır.

C) (B) fıkrasında anılan gübrelerin aynı fıkrada yazılı fiyatla satılmaları sebebiyle imalâtçı müessesenin uğrayacağı zarar, Maliye ve Sanayi Bakanlıklarınca müştereken tesbit olunacak esas ve usule göre, 1961 mali yılı bütçesinin Maliye Bakanlığı kısmının (615/20) bölümüne konulan ödenekten karşılanır.

MADDE 3. — Yerli azotlu gübreler için evvelce her ne suretle olursa olsun tesbit edilmiş bulunan satış fiyatları bu kararın yürürlüğe girdiği tarihten sonraki teslimat için uygulanmaz.

MADDE 4. — Bu karar 1 Mart 1962 tarihinden itibaren yürürlüğe girer. Ancak 1 nci maddenin hükmü 14 . 2 . 1962 tarihinden itibaren yapılan muamelelere de şâildir.

